

12a Convocatòria de recerca col·lectiva del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

L'ECONOMIA SOCIAL I EL COOPERATIVISME AL BAIX LLOBREGAT: ORÍGENS I PERSPECTIVES DE FUTUR

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat va posar en marxa, l'any 1986, les anomenades recerques col·lectives, una fórmula de recerca original i molt característica del Centre d'Estudis. Les recerques col·lectives són una forma col·laborativa de construir coneixement, però amb una direcció forta que permet garantir la qualitat de la recerca i dels resultats

El model consisteix en fixar un tema de recerca i **fer una crida** amb un doble efecte: d'una banda ens permet conèixer gent que està treballant el tema escollit en solitari o a nivell local i que d'aquesta forma entra en contacte amb altres persones del territori que tenen punts d'interès coincidents. I d'altra banda esperona a fer recerca a persones que no tenien pensat dedicar-s'hi per manca d'una plataforma de treball i per no tenir l'al·licient de la posada en comú i de la publicació. A més, com ja hem dit, l'equip de recerca que sorgeix d'aquesta crida és dirigit per una persona o un petit equip de referència en la temàtica. Aquest darrer aspecte no només té la virtut de garantir la qualitat i la coherència del resultat final, sinó que especialment entre les persones joves suposa un procés de tutorització de la recerca que també és molt positiu i molt motivador. El Centre d'Estudis facilitarà pautes metodològiques i reflexions crítiques/teòriques sobre l'estudi del cooperativisme al Baix Llobregat.

Totes i cadascuna de les recerques col·lectives del Centre d'Estudis han estat publicades, ja que concebem el cicle integral de la recerca, que contempla el retorn a la societat; l'interès de fer aquestes investigacions no és només acumular coneixement en poques mans, sinó difondre'l. Per aquest mateix motiu un cop publicada la recerca es fan presentacions del llibre, conferències, exposicions, etc.

És en aquest marc on fem aquesta nova crida, una convocatòria oberta per **constituir un grup de recerca sobre cooperativisme al Baix Llobregat**. El pes més important de la recerca ha de recaure sobre experiències de cooperativisme baixllobregatines del present i emfatitzar la mirada cap al futur, tenint present la situació de crisi econòmica creada pel coronavirus. L'opció prioritària pel coneixement del present i l'esforç de fer una prospectiva de futur, no exclou fer una ullada històrica al cooperativisme a la comarca. Això implica que dedicarem un espai amb algunes experiències històriques, des d'inicis de segle XX a la Guerra Civil de 1936, el període

de la dictadura fins 1976, i les experiències viscudes amb les crisi del petroli, el fenomen de la globalització, la Gran Recessió de 2008 i la Gran Reclusió del 2020 amb la Covid-19.

L'estudi, que es farà de forma col·laborativa com sempre hem fet, tindrà una direcció i una coordinació a càrrec de José Luís Martínez González. Es pretén no només donar una visió històrica, sinó retre comptes de l'estat actual del cooperativisme i de l'economia social, fent una diagnosi i orientant sobre quin podria ser el futur d'aquesta manera tan diferent de fer economia, on les persones i la Terra són el centre. Per tant, la recerca vol donar una visió del passat, del present i del futur del cooperativisme i l'economia social a la comarca.

Així doncs, l'objectiu principal és recollir vivències cooperatives en l'àmbit agrari, industrial, consum o serveis, amb una triple perspectiva "passat-present-futur". Des del boom de les cooperatives i sindicats agraris del primers del segle XX, aparegudes de forma paral·lela amb la crisi vitivinícola i el moviment rabassaire, a les actuals cooperatives agrícoles, on resten els valors? On són les cooperatives vinculades amb la producció industrial? Tornaran? Podem articular una economia cooperativa d'aglomeració "à la Mondragón"? o ens anem cap a un cooperativisme bàsicament socio-cultural? Quins punts trobem en comú entre les cooperatives de consum dels anys 20 i 30 i les actuals? Com es poden impulsar els circuits agroecològics curts i reduir les emissions de gasos d'hivernacle? Podem esperar un retorn a la sobirania alimentària?

La durada del procés de treball és inicialment de dos anys, tot i que , si s'escau, el termini per concloure el treball es podrà allargar. El Centre podrà fer un seguiment dels treballs individuals i/o actuar acompanyant la recerca sempre que convingui, així com podrà convocar reunions de coordinació, que facilitin el coneixement del procés de treball i els diversos continguts/recerques que s'estan realitzant. Tenir una visió global del treball i conèixer als altres investigadors és un estímul pels participants i es valora molt positivament.